

TÜRKİYE'DE GENEL SAĞLIK SİGORTASI

Dr. Gülbiye Yenimahalleli Yaşar

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

1. Nüfus kapsamı (GSS, m.60):

- Bir işverene bağlı olarak çalışanlar (m.4/1,a - SSK)
- Muhtarlar ile kendi adına ve hesabına çalışanlar (m4/1, b - Bağ-Kur)
- Kamu idarelerinde çalışanlar (m.4/c, ES)
- İsteğe bağlı sigortalılar (m.50)
- Primi devletçe ödenecekler
- Türk vatandaşı olmayanlar (m.60/1, d)
- İşsizlik sigortası kapsamında olanlar (m.60/1, e)
- Gelir ve aylık almakta olanlar (m.60/1, f)
- Diğer kişiler (m.60/1, g)

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- Aile içindeki geliri asgari ücretin 1/3'ünden az olanlar
- Vatansızlar ve sığınmacılar
- 2022 s.Kanuna göre 65 yaş aylığı almakta olanlar
- 1005 s. Kanuna göre şeref aylığı almakta olanlar
- 3292 s.Kanuna göre vatana hizmet aylığı alanlar
- 2330 s.Kanuna göre nakdi tazminat veya aylık alanlar
- 2828 s.Kanuna göre ücretsiz olarak bakılan, korunan ve rehabilite edilenler
- 5434 ve 3713 s.Kanunlara göre harp malullüğü veya terör mağduru aylığı alanlar
- 442 s.Kanuna göre geçici köy korucuları
- 5774 s.Kanuna göre aylık bağlanan veya devlet sporcusu sayılanlarla bunların aileleri

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- **Kapsam dışında kalanlar:**
 - Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar
 - Yedek subay okulu öğrencileri
 - Yabancı ülkelerde sigortalı olanlar
 - Yabancı ülkelerde sigortalı olan vatandaşlar
 - Türkiye'de bir yıldan az süre ikamet eden yabancılar
 - Hükümlü ve tutuklular
 - Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen yabancı personelin işverenleri tarafından buldukları ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar

Türkiye’de Genel Sağlık Sigortası

- **Bakmakla yükümlü olunan kimseler**

- Eş: GSS’linin sigortalı sayılmayan veya isteğe bağlı sigortalı olmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan.
- Çocuklar: 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde mesleki eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malul olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını.
- Ana – baba: Geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı Kurumca belirlenen kriterlere göre tespit edilen.

- **Hak sahipleri**

Türkiye’de Genel Sağlık Sigortası

- GSS’linin tescili
 - Bildirimsiz tescil
 - İş sözleşmesi ile çalışanlar
 - Kamu idarelerinde çalışanlar
 - 657 s.Kanun uyarınca açıktan vekil atananlar
 - Muhtarlar ve bağımsız çalışanlar
 - İsteğe bağlı sigortalılar
 - Bildirimli tescil
 - Aylık geliri asgari ücretin 1/3’ünden az olanlar
 - 2022, 1005, 3292, 2330 s.kanunlar kapsamında aylığa hak kazananlar
 - Vatansız ve sığınmacılar
 - 2828 s.kanun
 - Bir yıldan uzun süreli oturma izni olan yabancılar
 - İşsizlik ödeneği alanlar
 - Kapsam dışında kalan diğer kişiler (1 ay içinde Kuruma başvurarak “GSS Giriş Bildirgesi” ile tescil yaptıracaklar).

Türkiye’de Genel Sağlık Sigortası

- Kapsamdaki sağlık hizmetleri
 - Koruyucu sağlık hizmetleri
 - Hastalık halinde sağlık yardımı
 - Hekim tarafından yapılacak klinik muayene
 - Hekimin istediği laboratuvar tetkik ve tahlilleri
 - Diğer tanı yöntemleri (röntgen, ultrason, tomografi vb.)
 - Teşhise bağlı tıbbi müdahaleler ve tedaviler
 - Tedavi süresince izlenme, gerekiyorsa rehabilitasyon hizmetleri
 - Organ, doku ve kök hücre nakilleri
 - Hücre tedavisi
 - Acil sağlık hizmetleri
 - Hekim kararıyla, sağlık meslek mensuplarınca yapılacak tıbbi bakım ve tedaviler (fizik tedavi, masaj gibi)
 - Analık halinde sağlık yardımları
 - Ağız ve diş tedavisi
 - Diğer sağlık yardımları

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- **Kapsam dışındaki sağlık hizmetleri**
 - Estetik amaçlı sağlık hizmetleri
 - Sağlık Bakanlığınca izin veya ruhsat verilmeyen sağlık hizmetleri
 - Yabancıların kronik hastalıkları

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- **Yararlanma koşulları:**

- **Prim koşulu**

GSS primi;

- kısa ve uzun vadeli sig.kollarına tabi olanlar için prime esas kazancın yüzde 12,5'idir. Yüzde 5 sig., yüzde 7,5 işveren.

-yalnızca GSS'ye tabi olanlar için yüzde 12.

-Yüzde 3 devlet katkısı.

- **Prim koşulu aranmayanlar**

- 18 yaşından küçükler
- Başkasının bakımına muhtaç olanlar
- Acil haller
- İş kazası meslek hastalığı durumu
- Bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalıklar
- Koruyucu sağlık hizmetleri
- Analık sağlık hizmetleri
- Genel afet durumları
- Seferberlik ve savaş halleri
- Grev ve lokavt halleri

Türkiye’de Genel Sağlık Sigortası

- **Sağlık hizmeti talep edildiği tarihten önceki bir yıl içinde 30 gün prim arananlar**
 - İş sözleşmesi ile çalışanlar
 - Kamu görevlileri
- **Sağlık hizmeti talep edildiği tarihten önceki bir yıl içinde 60 gün prim arananlar**
 - Muhtarlar ve bağımsız çalışanlar
 - Diğer
- **Hiç prim borcu olmaması gerekenler**
 - isteğe bağlı sigortalılar
 - Bir yıldan uzun süre oturma izni olan yabancılar

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- **Sağlık yardımlarının kapsamı ve süresi:**
 - Kapsam Kurum tarafından belirlenecek,
 - Tedavi süresi konusunda açık hüküm yok, 63.md. tedavinin hastalığın iyileşmesine kadar süreceğini belirtmiştir.

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- **Gelirler:**
 - Primler
 - Katılım payları
- Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi için.
- Ortez, protez, iyileştirme araç gereçleri ve ayakta tedavilerdeki ilaçlardan yüzde 10-20 arası katkı payı.
- Yardımcı üreme yöntemi tedavileri

Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası

- 1 Ekim 2009 tarihinden itibaren, reçete yazımı ile sonuçlanması durumunda
 - I.basamak sağlık hizmetleri için 2 TL (reçetesiz 0 TL),
 - II. ve III. basamak sağlık hizmetleri için 8 TL (reçetesiz 5 TL),
 - özel hastaneler için 15 TL (reçetesiz 12 TL) katılım payı alınmaktadır.
- Yardımcı üreme yöntemi için:
 - Birinci denemede %30
 - İkinci denemede %25 oranında olmak üzere bu tedaviler için belirlenen bedeller üzerinden katılım payı alınmaktadır.

Türkiye’de Genel Sağlık Sigortası

- **Katılım payı alınmayacak haller:**
 - İş kazası meslek hastalığı
 - Askeri tatbikat ve manevralar
 - Afet ve savaş halleri
- **Katılım payı alınmayacak sağlık hizmetleri**
 - Kişiyeye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri
 - Aile hekimi muayeneleri
 - Organ, doku, kök hücre nakli
 - Hayati önemdeki orteZ, protez, iyileştirme araç ve gereçleri
 - Kronik hastalıklar
 - Kontrol muayeneleri
- **Katılım payı alınmayacak kişiler**
 - Şeref aylığı bağlananlar
 - Vatani hizmet tertibinden aylık bağlananlar
 - Nakdi tazminat ve aylık alanlar
 - Korunma, bakım ve rehabilitasyon hizm.den ücretsiz yararlananlar
 - Harp malullüğü aylığı alanlar
 - Terörle mücadele kanunu gereğince aylık alanlar